Ministerie van Financiën

Introductiedossier aantredend staatssecretaris van het ministerie van Financiën

Datum 3 februari 2014
Status Definitieve versie

Colofon

Titel	Introductiedossier aantredend staatssecretaris van het ministerie van Financiën
Auteur(s)	
Bijlage(n)	5
Inlichtingen	**Bureau Bestuursondersteuning**

Inhoud

Leeswijzer—7

1 Organisatie—8

2 Beschrijving van de organisatieonderdelen—10
2.1 Directoraat-generaal Belastingdienst—10
2.1.1 Kerntaken—10
2.1.2 Organisatie—10
2.1.3 Belangrijke/urgente dossiers—11
2.2 Directoraat-generaal voor Fiscale Zaken—12
2.2.1 Kerntaken—12
2.2.2 Organisatie—12
2.3 Directoraat-generaal van de Rijksbegroting—13
2.3.1 Kerntaken—13
2.3.2 Organogram—15
2.3.3 Organisatiewijze per directie—15
2.4 Generale Thesaurie—16
2.4.1 Kerntaken—16
2.4.2 Organogram—17
2.4.3 Organisatie—17
2.5 SG cluster—20
2.5.1 Kerntaken—20
2.5.2 Organogram—20
2.5.3 Organisatie—21
2.6 Directie Algemene Financiële en Economische Politiek (AFEP)—24
2.7 Baten-lastendienst van het ministerie van Financiën—24
2.7.1 Domeinen Roerende Zaken (DRZ)—24
2.8 Overzicht ZBO's, RWT's en adviescommissies van het ministerie van Financiën—25
2.8.1 DNB—25
2.8.2 AFM—25
2.8.3 Waarderingskamer—25
2.8.4 Stichting Waarborgfonds motorverkeer—26
2.8.5 Nederlands Bureau der motorrrijtuigverzekeraars—26
2.8.6 Commissie Eindtermen Accountantsopleiding—26
2.8.7 Stichting Afwikkeling Maror-gelden Overheid—26
2.9 Benoemingen door de minister van Financiën—26

3 Overleggremia en voorbereiding—28
3.1 Binnenland—28
3.1.1 Kabinetsberaden en overleggen—28
3.1.2 Staven op het ministerie van Financiën—30
3.1.3 Wekelijkse lunch met de president van De Nederlandsche Bank—30
3.1.4 Parlementaire contacten—30
3.2 Buitenland—31
3.2.1 Ecofin Raad en Eurogroep—31
3.2.2 Europese Raad—32
3.2.3 IMFC (International and Monetary Financial Committee van het IMF) en DC (Development Committee)—32
3.2.4 Kiesgroepoverleg op locatie—33

3.2.5 Overige internationale vergaderingen—33
3.2.6 Bilaterale bezoeken—33

Leeswijzer

Dit dossier is een eerste introductie op het werkterrein van het ministerie van Financiën. Het dossier is samengesteld om u snel wegwijs te maken in de organisatie.

Hoofdstuk 1: het ministerie van Financiën
Hoofdstuk 1 bevat een korte omschrijving van de beleidsterreinen van het ministerie van Financiën en het organogram.

Hoofdstuk 2: beschrijving van de organisatieonderdelen
Hoofdstuk 2 bevat een beschrijving van de organisatieonderdelen van het ministerie van Financiën met de belangrijkste dossiers. U vindt in dit hoofdstuk daarnaast een overzicht van de zelfstandige bestuursorganen (ZBO's), rechtspersonen met een wettelijke taak (RWT's) en de adviescommissies van het ministerie van Financiën. In dit hoofdstuk komt ook aan de orde bij welke benoemingen de minister van Financiën is betrokken.

Hoofdstuk 3: overleggremia en voorbereiding
Hoofdstuk 3 bevat een overzicht van de overleggremia (in binnen- en buitenland) en een omschrijving hoe deze overleggen worden voorbereid.

1 Organisatie

Het ministerie van Financiën kent drie beleidsterreinen die nauw met elkaar zijn verbonden: het begrotingsbeleid, het financieel-economisch beleid en het fiscaal beleid. Er zijn vier directoraten-generaal voor de genoemde drie beleidsterreinen. Het directoraat-generaal van de Rijksbegroting zorgt voor de coördinatie van het begrotingsbeleid. De Generale Thesaurie zorgt in de eerste plaats voor een gezond financieel overheidsbeleid en voor goede financiële relaties met het buitenland, een goede werking van de financiële markten, het beheer van de staatsleningen en het beheer van deelnemingen in bedrijven. Het directoraat-generaal Fiscale Zaken is belast met het algemeen fiscaal beleid en de fiscale wetgeving, en het directoraat-generaal Belastingdienst met de uitvoering van de belastingwetgeving en de douanewetgeving en de aansturing van de Belastingdienst. De Belastingdienst zorgt voor de heffing en inning van belastingen.
Het SG cluster (voorheen: Centrale directies) zorgen met name voor de ondersteuning en de interne organisatie van het ministerie. De Auditdienst Rijk, die organisatorisch is ondergebracht bij het SG cluster werkt voor alle ministeries (auditdienst Defensie sluit nog aan).

De ambtelijke leiding van het ministerie van Financiën is verenigd in de Bestuursraad. De Bestuursraad (BR) is het periodieke overleg tussen de secretaris-generaal (SG) en de vier directeuren-generaal (DGBel, DGFZ, DGRB en TG). Elke maandagochtend komt de Bestuursraad bijeen en voert overleg over de hoofdlijnen van de beleidsontwikkeling en –uitvoering, de hoofdlijnen van de departementale bedrijfsvoering en al het andere dat nodig is voor een goed functioneren van het ministerie.

Twee functies
Bij het ministerie van Financiën zijn twee functies ondergebracht. Het vakministerie Financiën waar beleid en wetgeving wordt gemaakt en uitgevoerd, de eerste functie. In deze functie worden de bewindspersonen ondersteund door de DG Fiscale Zaken, de DG Belastingdienst en de Generale Thesaurie. Daarnaast is de minister van Financiën ook verantwoordelijk voor de coördinatie van het begrotingsbeleid van de rijksoverheid, de tweede functie. De minister wordt hierbij ondersteund vanuit de DG Rijksbegroting en de directie AFEP.

Naast de verantwoordelijkheid over de begroting van het ministerie van Financiën en de Nationale Schuld, is de minister ook verantwoordelijk voor het BTW-compensatiefonds. Daarna is de minister van Financiën in casu de staatssecretaris medefondsbeheerder van Gemeente- en Provinciefonds (samen met de bewindspersoon van BZK).

Organogram
Een organogram van de ambtelijke organisatie van het ministerie van Financiën staat weergegeven op de volgende pagina.

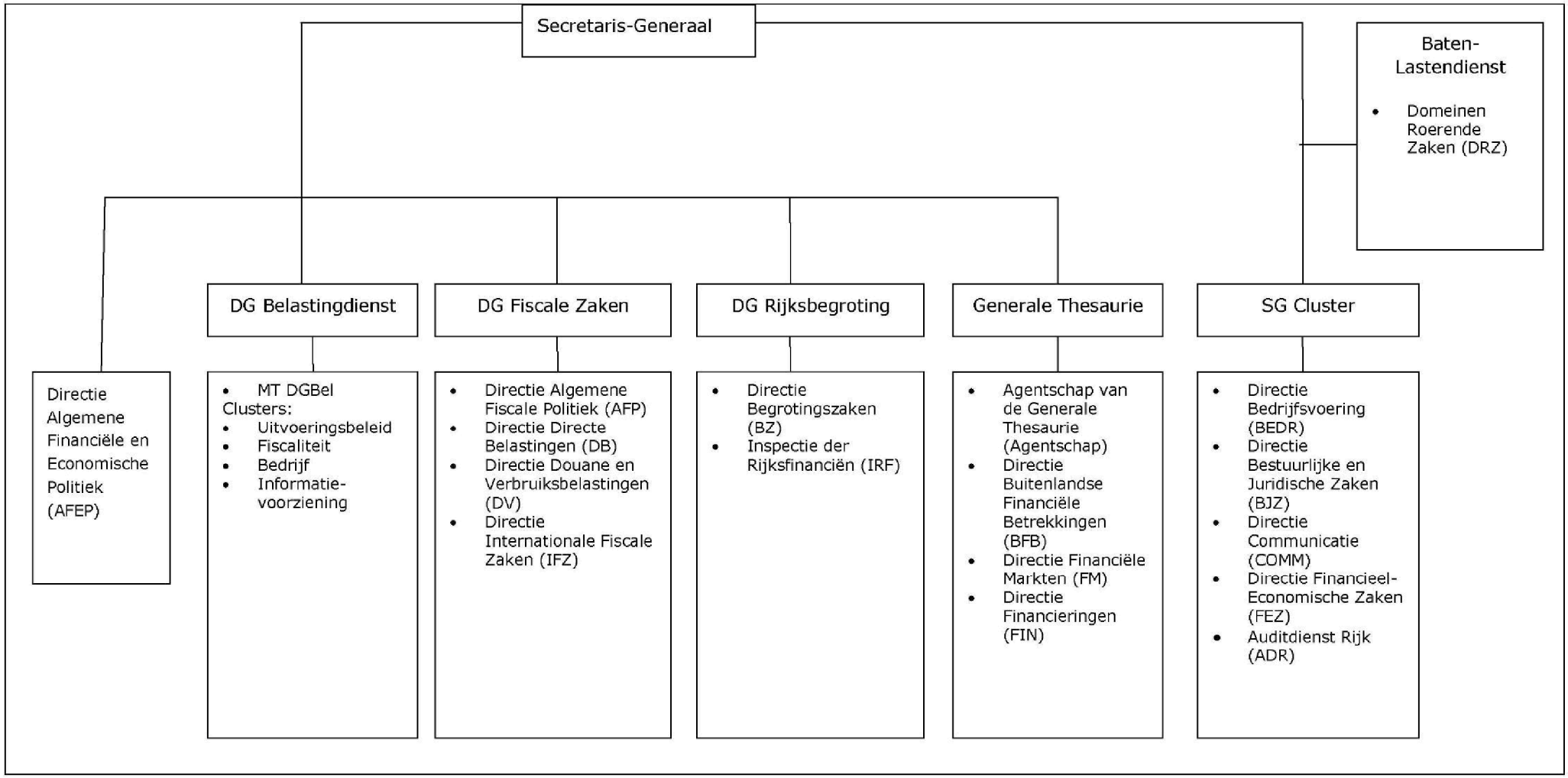
Secretaris-Generaal
Baten-Lastendienst
• Domeinen Roerende Zaken (DRZ)
Directie Algemene Financiële en Economische Politiek (AFEP)
DG Belastingdienst
• MT DGBel
Clusters:
• Uitvoeringsbeleid
• Fiscaliteit
• Bedrijf
• Informatie-voorziening
DG Fiscale Zaken
• Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
• Directie Directe Belastingen (DB)
• Directie Douane en Verbruiksbelastingen (DV)
• Directie Internationale Fiscale Zaken (IFZ)
DG Rijksbegroting
• Directie Begrotingszaken (BZ)
• Inspectie der Rijksfinanciën (IRF)
Generale Thesaurie
• Agentschap van de Generale Thesaurie (Agentschap)
• Directie Buitenlandse Financiële Betrekkingen (BFB)
• Directie Financiële Markten (FM)
• Directie Financieringen (FIN)
SG Cluster
• Directie Bedrijfsvoering (BEDR)
• Directie Bestuurlijke en Juridische Zaken (BJZ)
• Directie Communicatie (COMM)
• Directie Financieel-Economische Zaken (FEZ)
• Auditdienst Rijk (ADR)

2 Beschrijving van de organisatieonderdelen

2.1 Directoraat-generaal Belastingdienst

2.1.1 Kerntaken

De Belastingdienst is verantwoordelijk voor de heffing, controle en inning van rijksbelastingen. Naast fiscaal toezicht voert de Belastingdienst op een aantal niet-fiscale terreinen toezichtstaken uit. Zo controleert de Douane de goederenstromen die het land binnenkomen, worden doorgevoerd en/of het land verlaten op het gebied van veiligheid, gezondheid, economie en milieu (VGEM). De Belastingdienst voert een aantal toezichtstaken uit op het terrein van economische ordening.

De Belastingdienst verricht verder taken voor derden, zoals de heffing en inning van premies volksverzekeringen, van premies werknemersverzekeringen en van inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet.

Daarnaast voert de Belastingdienst een aantal inkomensafhankelijke regelingen uit (huurtoeslag, zorgtoeslag, kinderopvangtoeslag en kindgebonden budget).
De FIOD (Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst) is belast met de opsporing van fiscale en niet-fiscale fraude, onder andere op het terrein van de financiële integriteit.

2.1.2 Organisatie

De Belastingdienst bestaat uit de volgende dienstonderdelen:

- het directoraat-generaal Belastingdienst (DGBel);
- Belastingen bestaat sinds 1 januari 2013 uit vier segmenten en vijf stafdirecties
- 9 ('groene') Douaneregio's en het landelijk kantoor Douane;
- de ('rode') dienst Toeslagen;
- de BelastingTelefoon;
- de Centrale Administratie;
- de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD);
- het Centrum voor Kennis en Communicatie (CKC);
- het Centrum voor Facilitaire Dienstverlening (CFD);
- het Centrum voor Infrastructuur en Exploitatie (CIE);
- het Centrum voor Applicatie-ontwikkeling en –onderhoud (CAO).

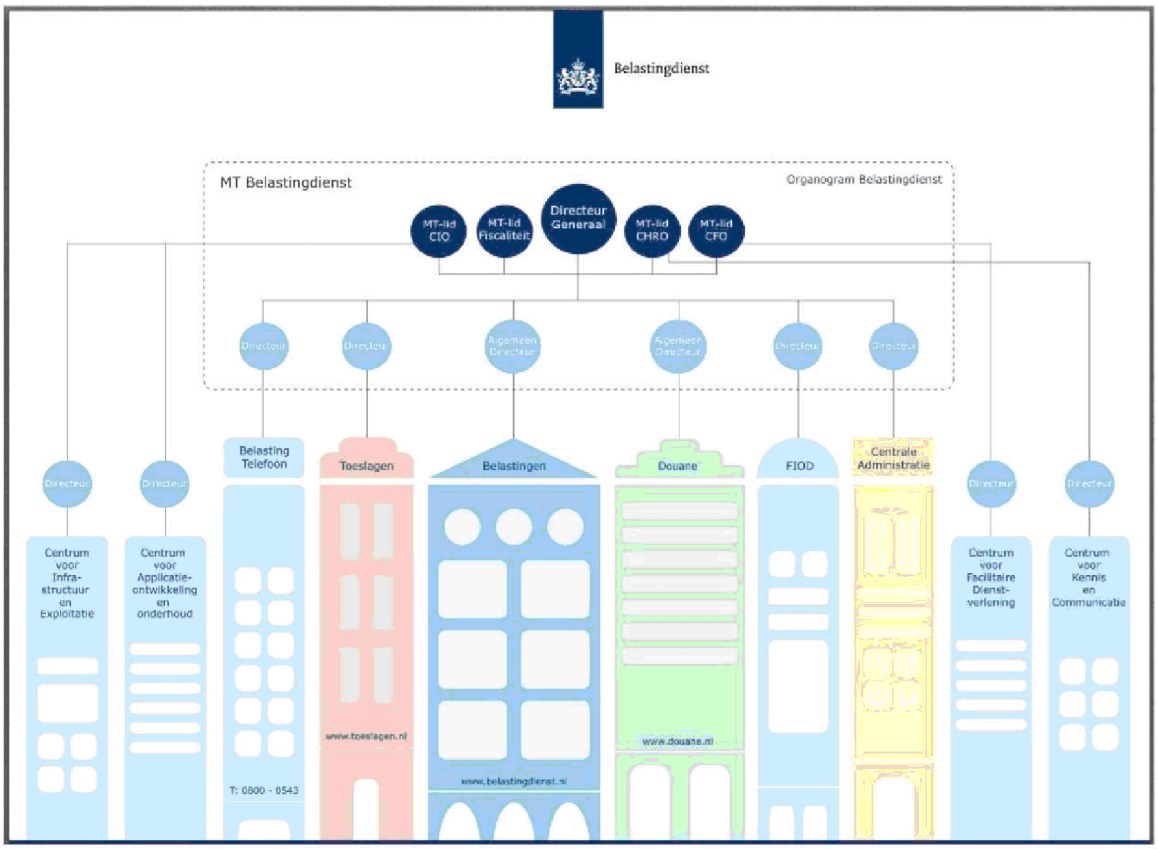

De Belastingdienst is als volgt gestructureerd:

De Belastingdienst wordt aangestuurd door het managementteam Belastingdienst. Het managementteam Belastingdienst staat onder leiding van de directeur-generaal Belastingdienst en bestaat verder uit:

- vier MT-leden;
- de algemeen directeur Belastingen;
- de algemeen directeur Douane;
- de directeur Toeslagen;
- de directeur Centrale Administratie;
- de directeur FIOD;
- de directeur Belastingtelefoon.

De directeur-generaal Belastingdienst wordt ondersteund door de concernstaf: het directoraat-generaal Belastingdienst (DGBel). DGBel vervult een verbindingsfunctie tussen de Belastingdienst en de ambtelijke en politieke leiding. Bij de totstandkoming van nieuwe wet- en regelgeving draagt DGBel er zorg voor dat de consequenties voor de uitvoerende processen van de Belastingdienst inzichtelijk worden gemaakt. DGBel bestaat uit vier clusters: Uitvoeringsbeleid, Bedrijf, Fiscaliteit en InformatieVoorziening (IV).

2.1.3 Belangrijke/urgente dossiers

- Toeslagen
- Eén bankrekeningnummer

- Douane
- Online dienstverlening
- Fraudebestrijding
- Invulling taakstellingen ('Spoor 1 en 2')

In uw introductiemap zijn ook Jaarplan 2014, Kadernota Belastingdienst en de Middellangetermijnplan Belastingdienst bijgevoegd.

2.2 Directoraat-generaal voor Fiscale Zaken

2.2.1 Kerntaken

Het directoraat-generaal voor Fiscale Zaken (DGFZ) geeft vorm aan het fiscale en douanebeleid op zowel nationaal als op Europees/internationaal niveau. De belangrijkste taak hierbij is het voorbereiden van beslissingen inzake het algemene beleid en de voorbereiding van de wetgeving. Daarnaast behoren de voorbereiding en onderhandelingen over belasting- en douaneverdragen, overleg over internationale regelingen en de uitvoering van deze verdragen en regelingen tot het werkterrein van DGFZ.

Politieke en maatschappelijke ontwikkelingen worden nauwlettend door DGFZ in de gaten gehouden. Fiscaliteit en douane hebben namelijk veel raakvlakken met bijvoorbeeld het investeringsklimaat, de werkgelegenheid, de kinderopvang, het milieu en belastingconcurrentie. Bij de advisering en vormgeving van het fiscale beleid worden deze zaken nadrukkelijk in ogenschouw genomen.

Kort samengevat zijn de belangrijkste taken van DGFZ:
- ontwikkeling van fiscaal en douanebeleid en fiscale en douanewetgeving;
- jaarlijkse opstelling van het belastingplan;
- voorbereiding van belasting- en douaneverdragen;
- overleg en uitvoering van internationale fiscale en douaneregelingen;
- voorbereiden van niet-fiscale douanewetgeving en -verdragen.

2.2.2 Organisatie

Het directoraat-generaal voor Fiscale Zaken bestaat momenteel uit vier directies.

Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
AFP geeft beleidsadviezen over algemeen (toekomstig) fiscaal beleid en fiscale wetgeving in het kader van het sociaal financieel-economisch beleid. Verder vervult de directie in het fiscale wetgevingsproces een adviserende en coördinerende rol. Ook onderhoudt de directie intensieve contacten met andere overheidsinstanties en (inter)nationale organisaties. Daarnaast houdt de directie zich bezig met de evaluatie van belastinguitgaven en met het ramen van het budgettaire beslag van fiscale maatregelen. De directie is eveneens verantwoordelijk voor de coördinatie en inzet ten aanzien van de fiscale dossiers in Europa, zowel op het terrein van de directe als indirecte belastingen.

Directie Directe Belastingen (DB)

DB ontwikkelt beleid en wetgeving op het gebied van de directe belastingen, zoals de inkomstenbelasting, de vennootschapsbelasting, de loonbelasting en de schenk- en erfbelasting. Hierbij ontwerpt zij eveneens regelgeving voor de heffing en invordering van deze belastingen alsmede voor toeslagen. Deze werkzaamheden worden vervuld in het licht van maatschappelijke, technologische en internationale ontwikkelingen, waarbij onder andere mogelijkheden worden aangegrepen om het klimaat voor ondernemerschap en werk te verbeteren.

Directie Douane en Verbruiksbelastingen (DV)
DV ontwikkelt beleid en wetgeving op het gebied van de douane en de verbruiksbelastingen (omzetbelasting, accijnzen, motorrijtuigenbelasting en milieubelastingen). Daarnaast is DV betrokken bij de verdere ontwikkeling van de Europese interne markt en de inzet van fiscale en douane-instrumenten bij niet-fiscale beleidsterreinen, zoals milieu, veiligheid, verkeer en vervoer. Tevens is DV betrokken bij de onderhandelingen terzake van een uitgebreid netwerk van bilaterale en multilaterale verdragen inzake douane en indirecte belastingen. DV vertegenwoordigt Financiën in vele internationale overlegorganen, onder andere organisaties van de VN (zoals ECE en IMO), de OESO, de EU en de Wereld Douane Organisatie.

Directie Internationale Fiscale Zaken (IFZ)
Nederland heeft een zeer uitgebreid internationaal netwerk van belastingverdragen opgebouwd. De verdragen regelen onder meer het voorkomen van heffing van dubbele belasting en de bestrijding van het internationaal ontgaan van belastingen. Deze verdragen zijn van groot belang voor zowel het economische verkeer als het personenverkeer van en naar ons land. IFZ adviseert, onderhandelt en onderhoudt de contacten met de landen en is daarnaast de bevoegde autoriteit voor het oplossen van geschillen over de verdragsinterpretaties. Tevens adviseert zij over de internationale aspecten van de Nederlandse fiscale wetgeving en het fiscale beleid. Daarnaast ontwikkelt IFZ standpunten over internationale fiscale vraagstukken die in multilateraal verband (zoals de OESO, de VN en de Raad van Europa) aan de orde komen en neemt zij deel aan besprekingen binnen deze organisaties, waarbij zij de minster vertegenwoordigt.

Reorganisatie
Per 1 mei 2014 zal binnen DGFZ een reorganisatie plaatsvinden. Hierbij zal de directie DV worden samengevoegd met de directie IFZ, met uitzondering van de afdeling douane. De afdeling douane zal de directie AFP versterken en samengaan met de afdeling Europa. De nieuwe directie die een samenvoeging is van IFZ en DV zal waarschijnlijk verder gaan onder de nieuwe naam 'Internationale zaken en verbruiksbelastingen' (IZV).

2.3 Directoraat-generaal van de Rijksbegroting

2.3.1 Kerntaken

De minister van Financiën heeft een bijzondere positie binnen het begrotingsproces. De minister draagt de verantwoordelijkheid voor het algemene budgettaire beleid en voor een doelmatige en doeltreffende inzet van belastingmiddelen. De minister heeft op grond van de comptabiliteitswet inhoudelijke en procedurele bevoegdheden ten

aanzien van de begrotingen van alle ministers. Hij krijgt hierbij ambtelijke ondersteuning van het directoraat-generaal van de Rijksbegroting (DGRB).

Het begrotingsproces is een cyclus waarin drie processen gelijktijdig lopen: de verantwoording over het afgelopen begrotingsjaar, de uitvoering van het lopende begrotingsjaar en de voorbereiding van het komende begrotingsjaar. De begrotingscyclus kent drie soorten producten: de budgettaire nota's, de budgettaire brieven en de begrotingswetten. De nota's en begrotingen worden naar de Tweede Kamer gestuurd; de brieven zijn kabinetsintern. Onderstaande tabel geeft een beknopt tijdschema van budgettaire nota's, brieven en begrotingswetten die aan de orde komen gedurende een jaar.

Belangrijk in de begrotingscyclus zijn de (korte termijn)ramingen van het Centraal Planbureau. Medio maart komt het Centraal Economisch Plan (CEP) uit. Op basis hiervan worden de consequenties voor het EMU-saldo en het uitgavenkader voor het lopende en het komende jaar bepaald en vindt de besluitvorming in het voorjaar plaats. Daarnaast wordt op Prinsjesdag de Macro Economische Verkenningen (MEV) gepresenteerd. Op basis van deze cijfers worden de ontwerpbegrotingen en de Miljoenennota definitief vastgesteld.

Periode	**Voorbereiding t+1**	**Uitvoering t**	**Verantwoording t-1**
Oktober/ november t-1	Begrotings-aanschrijving aan vakministers		
Maart t	Beleidsbrieven van vakministers		
Maart/april t	Begrotingsonderhandelingen en besluitvorming in MR		
April/mei t		Voorjaarsnota naar de TK en EK	Aanbieding van het Financieel Jaarverslag van het Rijk aan de TK en EK
Juni/juli t	Opstellen Miljoenennota		
Augustus t	Begrotingsraden		
September t	Aanbieding van de Rijksbegroting en Miljoenennota aan TK en EK		
September/ oktober t	APB en AFB		
November/ december t	Begrotings-behandeling van de afzonderlijke begrotingswetten	Najaarsnota naar de TK en EK	

In de tijd gezien, overlappen de fasen van de begrotingscyclus elkaar, want tijdens de begrotingsuitvoering van het jaar t wordt ook de verantwoording van het jaar t-1 opgesteld én begonnen met de begrotingsvoorbereiding van jaar t+1. Op die manier kan de budgettaire informatie uit de verantwoording en uitvoering (over- en onderschrijdingen van budgetten) worden gebruikt bij de begrotingsvoorbereiding voor het komende jaar.

Kort samengevat zijn de kerntaken van DGRB:
- organisatie van het begrotings- en verantwoordingsproces van het Rijk;
- opstellen rijksbegroting en budgettaire nota's zoals de Miljoenennota;
- toezicht op de uitvoering van de begroting door departementen;
- toezicht op de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en het financieel beheer van de departementen.

2.3.2 Organogram

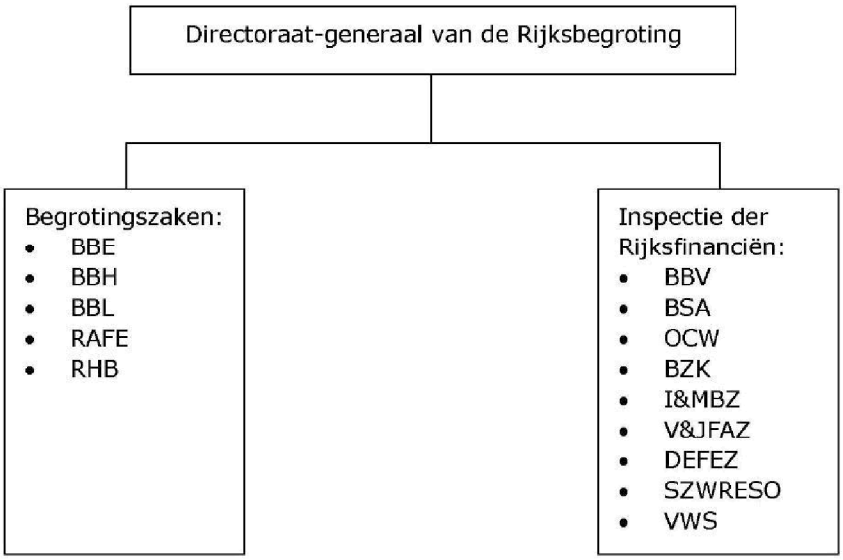

2.3.3 Organisatiewijze per directie

DGRB bestaat uit twee directies.

Directie Begrotingszaken (BZ)
De taken van de directie Begrotingszaken zijn:
1. Coördineren budgettaire nota's (Miljoenennota, Voorjaarsnota, Najaarsnota en Financieel Jaarverslag);
2. Coördineren begrotingsregels en budgettaire voorschriften;
3. Adviseren over de begrotingsnormering en EMU-saldo;
4. Adviseren over begrotingsbeheer en wijzigen/toepassen Comptabiliteitswet;
5. Adviseren over auditbeleid van de overheid;
6. Adviseren over verantwoording van de besteding van EU-middelen;

7. Adviseren over doelmatigheid, baten-lastendiensten en andere vormen van verzelfstandigingen bij de overheid;
8. Uitvoeren centrale concernadministratie van het Rijk;
9. Organiseren van opleidingen op het terrein van financiën, economie, bedrijfsvoering en audit.

Inspectie der Rijksfinanciën (IRF)
De IRF heeft een centrale rol in budgettaire processen en fungeert als "de ogen en oren van de minister van Financiën". De medewerkers van IRF onderhouden de (dagelijkse) contacten met de departementen. Deze contacten leiden tot intensieve advisering aan de minister van Financiën op vrijwel het gehele terrein van de collectieve sector, zowel over de financiële gevolgen van voorstellen van departementen als over de doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid. De IRF adviseert de minister bij de voorbereiding van de wekelijkse ministerraadvergaderingen.

In het begrotingsproces ondersteunt de IRF de minister bij de begrotingsonderhandelingen en zorgt zij voor een integraal beeld van alle wensen aan de uitgavenkant. Daarbij let de IRF niet op deelbelangen, maar op de algemene belangen.

IRF bestaat onder meer uit zeven secties die elk één of meer departementen onder hun hoede hebben. IRF beschikt over twee stafbureaus die belast zijn met de coördinatie van het begrotingsproces en met onderzoekswerkzaamheden. Ook is binnen de IRF het coördinatiepunt decentrale overheden (CDO) belegd.

2.4 Generale Thesaurie

2.4.1 Kerntaken

De Generale Thesaurie (GT) dankt zijn naam aan het Franse woord voor schatkistbewaarder, 'thésaurier'. De GT is belast met de ontwikkeling en vormgeving van het algemeen financieel-economisch beleid, zowel nationaal als internationaal.

De Generale Thesaurie:
- adviseert over het beleid ten aanzien van de financiële markten en het toezicht daarop en bereidt de daartoe benodigde wetgeving voor;
- vervult namens de bewindspersonen het aandeelhouderschap in staatsdeelnemingen;
- adviseert over publiek-private samenwerking;
- adviseert over buitenlandse financiële betrekkingen;
- verzekert financiële risico's die samenhangen met het handels- en dienstenverkeer met het buitenland;
- voorziet in de uitgifte en het beheer van de Nederlandse staatsschuld;
- heeft een strategie- en onderzoeksfunctie op zijn beleidsterrein.

2.4.2 *Organogram*

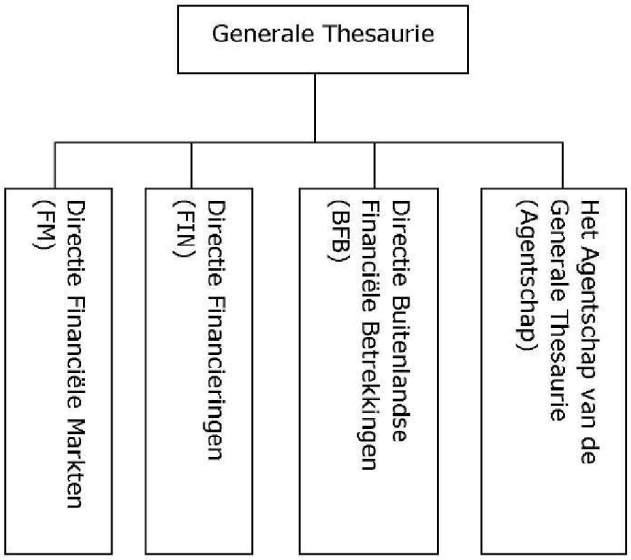

2.4.3 *Organisatie*

De Generale Thesaurie omvat de volgende vier directies:

Het Agentschap van de Generale Thesaurie (Agentschap)
Hoewel de naam anders doet vermoeden, is het Agentschap een reguliere directie, verantwoordelijk voor het beheer en de financiering van de staatsschuld door uitgifte van staatsleningen: Dutch State Loans (DSL's) en Dutch Treasury Certificates (DTC's). Daarnaast is het Agentschap verantwoordelijk voor de dagelijkse regulering van het schatkistsaldo, het schatkistbankieren voor de overheid en het betalingsverkeer van het Rijk.

Directie Buitenlandse Financiële Betrekkingen (BFB)
BFB is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het buitenlandse financiële beleid. De directie adviseert de minister over zijn strategie in Europa ten aanzien van het financieel-economische beleid in de EU (Ecofin), inclusief het Eurogebied (zowel de Nederlandse vertegenwoordiging in de Eurogroep als het voorzitterschap) en de ontwikkeling van de (meerjaren)begroting van de EU. Ook houdt deze directie zich bezig met de coördinatie van afstemming van EU-dossiers, departementaal en interdepartementaal (o.a. BNC en CoCo). BFB bereidt het beleid voor ten aanzien van internationale financiële instellingen en fora waaronder: het Internationaal Monetair Fonds (IMF), de Wereldbank (WB), de European Bank for Reconstruction and Development (EBRD), de Europese Investeringsbank (EIB) en de G20. Daarnaast analyseert deze directie internationale financiële en economische ontwikkelingen.

Verder verzekert BFB voor rekening en risico van de Staat zowel betalingsrisico's, die samenhangen met Nederlandse exporten, als niet-commerciële risico's die zijn verbonden aan Nederlandse investeringen in ontwikkelingslanden. Ook is zij uit dien hoofde betrokken bij internationale schuldenregelingen.

Voor BFB staan de komende tijd bovenaan de agenda: het monitoren van de macro-economische aanpassingsprogramma's in Griekenland, Portugal en Cyprus en het voltooien van een Europese bankenunie.
Verder denkt BFB na over de toekomstige vormgeving van de Economische en Monetaire Unie (EMU), met als doel het versterken van de financiële stabiliteit en het verbeteren van groeiperspectief. BFB waarborgt de Nederlandse invloed op het terrein van de financiële instellingen, onder andere via vormgeving van de IMF-kiesgroep die sinds kort met België wordt gedeeld. Deze invloed wordt aangewend om het beleid van de instellingen in lijn te brengen met Nederlandse prioriteiten, zoals de optimale inzet van de instellingen in kwetsbare landen in Europa, aansluiting op de Nederlandse ontwikkelingsagenda en politiek gevoelige kwesties als salarissen.

De exportkredietverzekering

In het kabinet Rutte II valt de exportkredietverzekering (EKV) onder de verantwoordelijkheid van de Staatssecretaris. De EKV is het belangrijkste instrument ter bevordering van de Nederlandse export waarover de Nederlandse overheid beschikt. De minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS) is mede–beleidsverantwoordelijk voor de EKV. De faciliteit wordt uitgevoerd door Atradius Dutch State Business.
Bij de EKV kunnen ondernemers zich, tegen betaling van een premie, verzekeren tegen de betalingsrisico's die zij lopen bij exporttransacties. Dit overheidsoptreden is bedoeld om een marktfalen op te lossen. Zonder de EKV zou de export naar economisch lastige landen vaak niet tot stand komen. Doordat zij een langere adem heeft dan marktpartijen en meer mogelijkheden heeft om officiële schulden in te vorderen, kan de overheid deze risico's op zich nemen. Sectoren die veel gebruik maken van de EKV zijn onder andere scheepsbouw (Damen, IHC), aannemerijwerken (Boskalis, Van Oord, BAM, Strukton), medische apparatuur (Philips), chipmachines (ASML), kassenbouw en bussenbouw (VDL). De EKV opereert op basis van kostendekkendheid, wat overigens een internationale verplichting is. Dit betekent dat de premie-inkomsten en recuperaties per saldo groter zijn dan de schade-uitkeringen. Met andere woorden, de EKV bevordert de export zonder dat dit de belastingbetaler per saldo geld kost, al komt het voor dat in een bepaald jaar op kasbasis verlies wordt gemaakt, zoals in 2009 toen Dubai in grote betalingsmoeilijkheden raakte. Overigens beschikken bijna alle ontwikkelde en opkomende economieën over een soortgelijke faciliteit.

In de komende periode wordt gewerkt aan de versterking van het instrumentarium. Exporteurs hebben namelijk moeite met het verkrijgen van exportfinanciering. Veel landen doen hier meer aan dan Nederland en financieren de export vanuit publieke middelen. Er wordt momenteel met exporteurs en banken gekeken naar de aanvullende rol die de EKV zou kunnen spelen om de financieringsmogelijkheden te verruimen. Dit is ook in de Miljoenennota aangekondigd.

Ten slotte heeft Financiën momenteel te maken met enkele lastige schadezaken op met name Iran en Brazilië.

Directie Financieringen (FIN)
De werkzaamheden van de directie Financieringen bevinden zich op het snijvlak tussen overheid en bedrijfsleven op het deel waar het bedrijfsleven een belangrijk deel voor haar rekening neemt bij realiseren van publieke doelen/dienstverlening.

De directie is verantwoordelijk voor het aangaan, beheren en verkopen van staatsdeelnemingen. De nadruk ligt op het, als actief aandeelhouder, beheren van de bestaande belangen in de meer permanente deelnemingen, zoals NS, Schiphol, Tennet en Gasunie. Daarnaast beheert de directie de financiële belangen die de staat heeft in ING ('core tier 1 securities') en via de stichting NLFI de aandelen in ABN AMRO, ASR Nederland en SNS REAAL. De belangen in deze financiële instellingen hebben een tijdelijk karakter. Een andere taak is de ontwikkeling van publiek-private samenwerking bij de realisatie van grote rijksinvesteringen o.a. bij wegen (bijv. verbreding A15 Vaanplein - Maasvlakte) en gebouwen (bijv. renovatie gebouw ministerie van Financiën). In het verlengde daarvan is de directie betrokken bij projecten waarbij via contracten, concessies en vergunningen private partijen betrokken worden bij de realisatie van publieke doelen, zoals het sourcingsbeleid van Defensie, de verkoop van Nederlands Vaccin Instituut, "betrokkenheid pensioenfondsen bij publieke projecten" en de veiling van telecomfrequenties.

Directie Financiële Markten (FM)
De directie Financiële Markten (FM) ontwikkelt beleid en zorgt voor wetgeving voor het goed functioneren van de financiële sector. Het gaat hierbij om deelsectoren die staan of vallen met het vertrouwen dat in ze wordt gesteld: het effectenwezen, de banken en het verzekeringswezen. Om de betrouwbaarheid van de sector op een hoog niveau te houden, geeft de directie vorm aan de structuur van het toezicht op de financiële sector. Het gaat daarbij niet alleen om de bewaking van de stabiliteit van individuele instellingen en het financiële stelsel als geheel, maar ook om het gedrag van marktpartijen richting de consument. Daarnaast is de directie actief in internationaal verband, onder andere door de vertegenwoordiging van Nederland in de onderhandelingen over richtlijnen van de Europese Unie op het gebied van de financiële sector.

De financiële crisis heeft aanleiding gegeven tot een grootschalige intensivering van genoemde activiteiten en tot een aantal nieuwe beleidsmatige- en wetgevende activiteiten gericht op het herstellen van het vertrouwen in de financiële sector en de daarop opererende partijen. Een groot deel van deze activiteiten wordt gecoördineerd op Europees (en waar mogelijk mondiaal) niveau; andere worden nationaal opgepakt (o.a. de Interventiewet en het beloningsbeleid). Momenteel zitten worden 5 richtlijnen geïmplementeerd/wetten aangepast aan verordeningen, zijn er 10 richtlijnen/verordeningen in onderhandeling en worden er de komende tijd nog zo'n 15 richtlijnen herzien.

Het bovenstaande dekt uiteraard niet de lading voor wat betreft de veelheid aan taken van de directie FM. Zo is FM ook verantwoordelijk voor de institutionele relatie van de minister tot de financiële toezichthouders – denk daarbij aan de wettelijke bevoegdheden van de minister ten aanzien van DNB en de AFM, aan de governance van DNB en de AFM en aan hun bekostiging. Ook is FM verantwoordelijk voor de circulatie- en bijzondere munten in NL en voor de relatie met de Koninklijke Nederlands munt uit dien hoofde. Per jaar worden enkele herdenkingsmunten uitgegeven. De Staatssecretaris beslist over het ontwerp van deze munten o.b.v. een advies van de muntadviescommissie dat onder voorzitterschap staat van FM. Andere onderwerpen binnen FM betreffen het tegengaan van misbruik van de

financiële sector – zoals de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering o.g.v. de Wet ter voorkoming van witwassen en terrorismebestijding (WWFT) en de uitvoering van financiële sancties. De WWFT wordt uitgevoerd door 4 toezichthouders: de AFM, DNB, het Bureau Financieel Toezicht (valt onder VenJ) en het Bureau Toezicht WWFT (BTW). Het BTW valt binnen de belastingdienst: Belastingdienst Hollands Midden.

2.5 SG cluster

Het SG cluster (voorheen de centrale directies) voeren ondersteunende en adviserende taken uit voor het gehele departement en vallen rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van de secretaris-generaal.

2.5.1 Kerntaken

Het SG cluster
a) Ondersteunen de organisatieonderdelen van het ministerie op het gebied van organisatie, personeel, financiën, salaris, communicatie, documentaire informatievoorziening, archiefbeheer, facilitaire dienstverlening en ICT;
b) Behartigen, onderscheidenlijk, specifieke ministeriebrede functies inzake:

- algemeen juridische en Europeesrechtelijke advisering;
- politiek-bestuurlijke advisering van algemene aard;
- ondersteunende werkzaamheden voor de algemene leiding;
- communicatiebeleid en begeleiding van communicatie-uitingen van de bewindslieden en het ministerie;
- de controlfunctie voor het ministerie;
- het integriteitsbeleid.

c) Verzorgen van de auditfunctie voor alle departementen vanuit één centrale dienst, de Auditdienst Rijk. Alle auditdiensten van het Rijk maken hier onderdeel van uit, behalve de auditdienst van Defensie (volgt nog).

2.5.2 Organogram

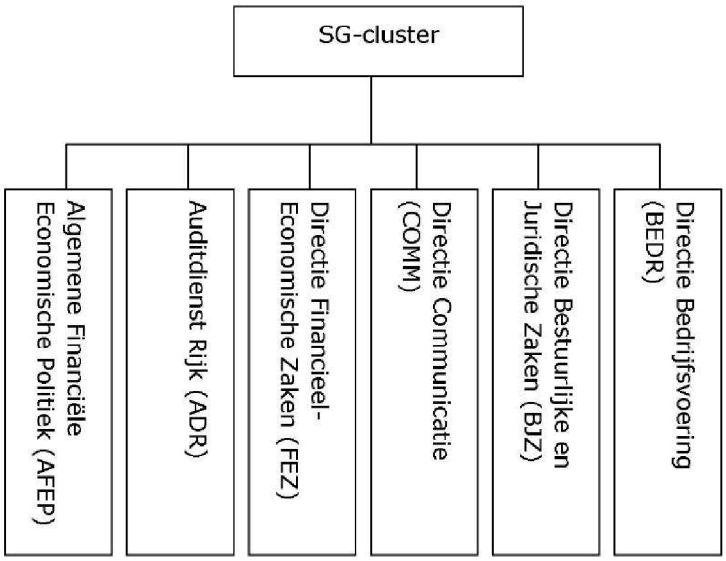

2.5.3 Organisatie

Het SG cluster bestaat uit de volgende onderdelen:

Directie Bedrijfsvoering (BEDR)
De directie Bedrijfsvoering ondersteunt alle medewerkers in hun werk bij Financiën op het gebied van personeel en organisatie, financiën, documentaire informatievoorziening, archiefbeheer, ICT en facilitaire dienstverlening. De DG's worden ondersteund bij hun managementtaken. Onder de directie Bedrijfsvoering resulteren momenteel verschillende eenheden: de eenheid facilitaire diensten, de eenheid Backoffice (waaronder de chauffeurs), de eenheid ICT-diensten, de eenheid Informatiemanagement, de eenheid Organisatie en Personeel en de eenheid Documentatie en Informatie. Rechtstreeks onder de directeur Bedrijfsvoering hangen daarnaast de bedrijfsvoeringsadviseurs, die voor elk van de DG's zorgen voor een gecoördineerde ondersteuning op het gebied van PIOFAH. Ook grote programma's op het gebied van de bedrijfsvoering hangen rechtstreeks onder de directeur Bedrijfsvoering. Vanwege het uitplaatsen van ondersteunende taken op het gebied van ICT en facilitair/ huisvesting naar SSO's, plus de discussie over het centraliseren van de bedrijfsvoering in den brede (SGO project 5), is de organisatie van de directie Bedrijfsvoering volop in beweging. In de bijlagen bij dit dossier is de nodige informatie daarover opgenomen.

Sinds 2008 is de directie op weg naar een regie-organisatie, die de regie regelt op de vraag en het aanbod van bedrijfsvoeringsproducten en –diensten.
Uitgangspunten zijn dat de uitvoering waar mogelijk buiten de deur plaatsvindt en dat de directie geen eigen beleid meer maakt, maar vertaling plaatsvindt van de rijksbrede afspraken naar ons eigen departement. Via interdepartementale samenwerking, standaardisering en grootschalige toepassing van ICT-middelen wordt een kwaliteits- en efficiencyslag gemaakt. Inmiddels wordt op basis van SGO project 5 ingezet op een directie Bedrijfsvoering voor het Rijk.

Voor een sturing op hoofdlijnen en een goede afstemming met de verschillende klanten over bijvoorbeeld de veranderingen in de dienstverlening vindt bijna maandelijks een Bedrijfsvoeringsberaad (BVB) plaats. Het BVB is het overleg tussen de vier plaatsvervangend Directeuren-Generaal, de directeur FEZ en de directeur Bedrijfsvoering. Samen beslissen zij over de strategische hoofdlijnen van het bedrijfsvoeringbeleid. Ook adviseert het BVB soms de Bestuursraad over belangrijke bedrijfsvoeringsonderwerpen. Daarnaast wordt in het BVB de uitvoering bewaakt en wordt besproken hoe de klanten de uitvoering beleven.

Directie Bestuurlijke en Juridische Zaken (BJZ)
De directie Bestuurlijke en Juridische Zaken bestaat uit het Bureau Bestuursondersteuning (BBO) en de afdeling Juridische Zaken. In 2012 is het Bureau Bestuursondersteuning opgericht, waarin het voormalig Bureau SG is opgegaan, evenals de BIC unit (beveiliging, integriteit en compliance), het Bureau Kabinet en Protocol, de secretariaten bewindspersonen en de SG en de politiek assistenten (totaal 19,7 fte).

BBO brengt de secretariële, facilitaire en protocollaire ondersteuning van de politieke leiding, alsmede de secretariële ondersteuning en bestuursadvisering in den brede

van de politieke en ambtelijke leiding; de bestuursraad in het algemeen en de SG in het bijzonder, samen. Onderdelen van BBO zijn: secretariaten bewindspersonen, secretariaat SG, bestuurlijk advies, BIC-unit (beveiliging, integriteit en compliance), politiek assistenten, bureau Kabinet & Protocol en de kamerbewaarders. BBO houdt zich, naast de directe ondersteuning van de SG, bezig met algemeen bestuurlijke onderwerpen, politiek (zeer) gevoelige, niet per definitie financiële onderwerpen en DG-overstijgende onderwerpen. BBO verzorgt de secretariaten van de Bestuursraad, het Bedrijfsvoeringsberaad en de ministerstaf. Daarnaast wordt de bestuurlijke expertise van de medewerkers ingezet voor de advisering van de minister en staatssecretaris en de SG . Ook is het Bureau Bestuursondersteuning verantwoordelijk voor Beveiliging, Integriteit en Compliance en Crisiscoördinatie. Tenslotte worden de medewerkers ingezet bij ad-hoc-klussen en projecten van uiteenlopende aard en omvang; vaak spelen bestuurlijk adviseurs een coördinerende rol hierbij. Vaste reguliere coördinerende activiteiten zijn de inbreng voor het SGO, de ICBR en de realisatie van de geannoteerde agenda voor de MR. Daarnaast maakt het bureau Kabinet en Protocol (BKP) onderdeel uit van BBO. BKP organiseert protocollaire zaken en kabinetszaken, zoals representatieve aangelegenheden van de politieke en ambtelijke top, de behandeling van uitnodigingen aan de bewindslieden en de Koninklijke onderscheidingen.

Organogram:

De afdeling Juridische Zaken zet zich in voor het hele departement. De medewerkers van de afdeling zijn deskundig op diverse rechtsgebieden, zoals aanbestedingsrecht, staatssteun, civiel recht (o.m. contracten), de WOB, strafrecht, bedrijfsrecht, staats/bestuursrecht en wetgeving. De directeur BJZ kan ook worden ingezet als advocaat. Daarnaast coördineert BJZ de inschakeling van de Landsadvocaat en algemene projecten op het gebied van juridische kwaliteitszorg e.d.
BJZ verzorgt tevens de interne coördinatie binnen Financiën rondom de parlementaire enquête Fyra.

Directie Communicatie (COMM)
De directie Communicatie heeft de verantwoordelijkheid voor het integrale communicatiebeleid als onderdeel van het algemene beleid van het ministerie van Financiën. De directie Communicatie bewaakt en borgt de rijksbrede communicatie door de woordvoeringslijnen en de communicatie interdepartementaal af te stemmen. De directeur Communicatie neemt deel aan de Voorlichtingsraad (VoRa). De VoRa is een ambtelijke adviesraad op het gebied van overheidscommunicatie. Leden van de VoRa zijn de directeuren Communicatie van de ministeries.
De directie maakt Financiëninformatie actief openbaar en is verantwoordelijk voor het bewaken van eenheid in communicatie door en binnen Financiën. De directie

Communicatie geeft advies over de interne en externe communicatie, verzorgt de woordvoering en persvoorlichting, voert de hoofdredactie van intranet (Rijksportaal) en van de Financiëninformatie op internet: www.rijksoverheid.nl, verzorgt de afhandeling van vragen en verzoeken van het bedrijfsleven en het Nederlandse publiek en verzorgt de verzending van openbare stukken (bijvoorbeeld naar de Tweede Kamer).

Directie Financieel-Economische Zaken (FEZ)
De directie Financieel-Economische Zaken (FEZ) is een adviseur van de bewindslieden en de (plaatsvervangend) secretaris-generaal, waar het gaat om het budget, beleid en bedrijfsvoering. De directie vertolkt de rol van concerncontroller van het ministerie van Financiën. Feitelijk stelt de directie de begroting en meerjarenramingen op van het ministerie van Financiën (IXB) en de Nationale Schuld (IXA) en overlegt daarover met de Inspectie der Rijksfinanciën. Daarnaast ziet de directie toe op de rechtmatige en doelmatige uitvoering van deze begrotingen en draagt zij zorg voor de interne en externe verantwoording daarover. Hierover wordt ook overlegd met de Algemene Rekenkamer. Ook is de directie betrokken bij het departementale beleid vanuit een financieel economische invalshoek en vervult zij een voortrekkersrol bij het inspelen op ontwikkelingen op het gebied van financieel management. Ten slotte voert de directie FEZ de concernadministratie.

Auditdienst Rijk (ADR)
De ADR heeft tot doel vanuit haar deskundigheid een maximale bijdrage te leveren aan de kwaliteit van een zich steeds vernieuwende, compacte rijksdienst door het toevoegen van zekerheid (assurance) en advisering over sturing, beheersing van de uitvoering en verantwoording ten behoeve van de ministeriële verantwoordelijkheid. Kwaliteit en efficiency van de brede, integrale dienstverlening staan hierbij voorop. Dit vraagt om een verschuiving van de controlerende taak achteraf naar een pro-actieve rol vooraf op het moment dat wetgeving, processen en systemen vorm worden gegeven.

De ADR heeft als ambitie het realiseren van:
- een hoogwaardige, onafhankelijke en klantgerichte brede interne auditfunctie;
- een positie middenin de departementale organisatie, met korte lijnen naar de politieke en ambtelijke leiding, als eindverantwoordelijk opdrachtgever;
- een eenduidige aansturing van de interne auditfunctie, ondersteund door een sterke bedrijfsvoering;
- een aantrekkelijk werkgever met een sterk loopbaan- en ontwikkelbeleid en een wervende en concurrerende positie op de arbeidsmarkt;
- een belangrijke bijdrage aan een slagvaardige, flexibele en compacte overheid door bundeling en synergie.

De ADR vervult de interne auditfunctie in het kader van de ministeriële verantwoordelijkheid zoals verwoord in de comptabiliteitswet.
In 2012 zijn de auditdiensten van de ministeries van Buitenlandse Zaken, Veiligheid en Justitie (V&J), Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), Infrastructuur en Milieu (I&M), Economische Zaken (werkt ook t.b.v. AZ) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en de Rijksauditdienst (RAD) samengevoegd tot de Auditdienst Rijk, gepositioneerd onder het ministerie van Financiën. In 2014 zal ook de auditdienst van Defensie nog aansluiten.

2.6 Directie Algemene Financiële en Economische Politiek (AFEP)

De directie Algemene Financiële en Economische Politiek (AFEP) is de economische denktank van het ministerie van Financiën en heeft overzicht over het hele financieel-economische beleid. AFEP analyseert en adviseert over lopende beleidsvraagstukken vanuit een economische invalshoek met oog voor effect op economie, markt en samenleving. AFEP heeft in de praktijk een vrije rol in de advisering van de bewindslieden en de leden van de bestuursraad.

De activiteiten van AFEP worden voor een belangrijk deel bepaald door de politieke en economische actualiteit. Te denken valt aan onderwerpen als de beheersing van de zorgkosten, het verbeteren van de werking van de woningmarkt, en koopkracht- en lastendiscussies. Daarnaast verricht AFEP activiteiten die niet alleen een korte termijn budgettaire component kennen, maar ook op het langere termijn functioneren van stelsels zijn gericht. Voorbeelden zijn de vormgeving van het pensioenstelsel, de houdbaarheid van de overheidsfinanciën, en de robuustheid van het belastingstelsel.

2.7 Baten-lastendienst van het ministerie van Financiën

Het ministerie van Financiën kent de volgende baten-lastendiensten:

- Domeinen Roerende Zaken (DRZ).

In de ambtelijke lijn vallen zij onder de verantwoordelijkheid van de secretaris-generaal.

2.7.1 Domeinen Roerende Zaken (DRZ)

Domeinen Roerende Zaken (DRZ) vertegenwoordigt de Staat als eigenaar van roerende zaken. Sinds 2005 opereert DRZ als een zelfstandige dienst met een eigen directie. DRZ coördineert, adviseert, vernietigt, bewaart of verkoopt goederen die door Justitie of door andere officiële opsporingsinstanties in beslag zijn genomen. DRZ vervult de rol van de één loket functie waar opdrachtgevers terecht kunnen voor de gehele verwerking (logistiek, plannen, ontvangen, taxeren, registreren, afstoten, vernietigen en/of verkopen van (in beslag genomen en/of overtollige) goederen. De verkoop gaat via openbare inschrijving en is alleen online (www.domeinenrz.nl) mogelijk. Conform de Regeling materieelbeheer rijksoverheid 2006 moeten alle overtollige roerende zaken, waaronder datadragers, van de rijksoverheid aan DRZ ter verwerking worden aangeboden.
DRZ vervult tevens een belangrijke (regie)rol in de ontwikkelingen op het gebied van forensisch sporenmateriaal, het verwerken van hennepkwekerijen, het verwerken van vuurwerk en het vernietigen van datadragers. Integriteit is een van de kernwaarden van DRZ.
DRZ is een organisatie in beweging die actief inspeelt op de veranderingen, behoeften en ontwikkelingen binnen de rijksoverheden op het brede gebied van de afstoot van roerende zaken. Recent heeft een doorlichting (onderzoek) plaatsgevonden. Het rapport hiervan is toegevoegd.

2.8 Overzicht ZBO's, RWT's en adviescommissies van het ministerie van Financiën

De volgende Zelfstandige Bestuursorganen (ZBO) en Rechtspersonen met een Wettelijke Taak (RWT) vallen onder de verantwoordelijkheid van de minister van Financiën.

Instelling	ZBO	RWT
DNB	Ja	Ja
AFM	Ja	Ja
Waarderingskamer	Ja	Ja
Stichting Waarborgfonds motorverkeer	Nee	Ja
Nederlands Bureau der motorrijtuigverzekeraars	Nee	Ja
Commissie Eindtermen Accountantsopleiding	Ja	Nee
Stichting Afwikkeling Maror-gelden Overheid (SAMO)	Ja	Nee

2.8.1 DNB

DNB is verantwoordelijk voor het bewaken van de financiële stabiliteit. Dit doet zij door:

1. het gemeenschappelijke monetaire beleid in het eurogebied mede te bepalen en uit te voeren;
2. een goede werking van het betalingsverkeer te bevorderen;
3. toezicht te houden op financiële instellingen en de financiële sector;
4. op te treden als onafhankelijk economisch adviseur van de regering.

2.8.2 AFM

Het statutaire doel van de AFM is "het bevorderen op de financiële markten van een ordelijk en transparant marktproces, een zuivere verhouding tussen marktpartijen en de bescherming van de consument". Dit doel leidt tot de volgende drie hoofdtaken:

1. het bevorderen van de toegang tot de markt: de AFM bevordert dat marktpartijen (zowel vragers als aanbieders, uit het binnen- en buitenland) toegang hebben tot de financiële markten;
2. Het bevorderen van de goede werking van de markt: de AFM zorgt voor kenbare normen op financiële markten. Deze normen dragen samen met de handhaving ervan bij aan een gelijk speelveld tussen alle partijen;
3. het borgen van het vertrouwen in de markt: de AFM bevordert dat marktpartijen (zowel individueel als gezamenlijk) hun eigen verantwoordelijkheid nemen voor een goede marktwerking.

2.8.3 Waarderingskamer

De Waarderingskamer heeft als belangrijkste taak het houden van toezicht op de waardering van onroerende zaken door de gemeenten in het kader van de Wet WOZ. De Wet WOZ is gericht op een uniforme waardering van onroerende zaken ten behoeve van de belastingheffing door het Rijk, de gemeenten en de waterschappen.

2.8.4 Stichting Waarborgfonds motorverkeer

Het Waarborgfonds Motorverkeer vergoedt overeenkomstig artikel 26 van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Wam) schade aan benadeelden in gevallen, genoemd in artikel 25 Wam. Het betreft onder andere gevallen waarbij de veroorzaker onbekend is gebleven of deze niet verzekerd is. Daarnaast is het Waarborgfonds Motorverkeer ingevolge artikel 27k Wam aangewezen als Schadevergoedingsorgaan. In die kwaliteit treedt het in specifieke gevallen op bij schaden die in het buitenland zijn veroorzaakt door buitenlandse motorrijtuigen. Het Waarborgfonds Motorverkeer oefent geen openbaar gezag uit en is daarom geen ZBO maar een RWT.

2.8.5 Nederlands Bureau der motorrrijtuigverzekeraars

Het Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars is verantwoordelijk voor het regelen van schaden door buitenlandse motorrijtuigen in Nederland en staat garant voor betaling van schade als onverzekerde Nederlandse motorvoertuigen in andere bij het groenekaartsysteem aangesloten landen schade veroorzaken. Daarnaast is het Nederlands Bureau op grond van artikel 27b van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Wam) aangewezen als informatiecentrum waarbij personen die schade hebben geleden die is veroorzaakt door een motorrijtuig uit een EU-lidstaat, informatie kunnen verkrijgen die hen in staat kan stellen een vordering tot schadevergoeding in te dienen. Het Nederlands Bureau oefent geen openbaar gezag uit en is daarom geen ZBO maar een RWT.

2.8.6 Commissie Eindtermen Accountantsopleiding

De Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) is op 1 januari 2006 door de minister van Financiën ingesteld. Vanaf het moment dat de nieuwe Wet toezicht accountantsorganisaties van kracht is, heeft de CEA de volgende taken: de vaststelling van de eindtermen van de accountantsopleidingen (RA en AA), de aanwijzing van accountantsopleidingen en het toezicht op deze opleidingen en het toezicht op de praktijkstage van accountants.

2.8.7 Stichting Afwikkeling Maror-gelden Overheid

De Stichting Afwikkeling Marorgelden Overheid (SAMO, voorheen Stichting Marorgelden Overheid) is belast met de afwikkeling van onder het publiekrechtelijke regime afgegeven beschikkingen en is een ZBO. De minister houdt toezicht op de SAMO, zoals is vastgelegd in de statuten. Ter dekking van de uitvoeringskosten is een éénmalige subsidie van € 1,67 mln. aan de SAMO verstrekt, voor de resterende doorlooptijd van de SAMO.

2.9 Benoemingen door de minister van Financiën

De minister van Financiën is bij het coördineren en het houden van toezicht gebaat bij een sterke financiële functie bij de departementen. Om die reden worden de directeuren van de departementale directies FEZ (Financieel Economische Zaken) en AD (Auditdiensten) benoemd met instemming van de minister van Financiën. Dit is vastgelegd in artikel 27 en 68 van de CW. Om aan deze bevoegdheid inhoud te geven neemt DGRB deel in de selectiecommissies voor dit soort functies.

De minister van Financiën is ook betrokken bij de selectie van het Nederlandse lid van de Europese Rekenkamer. Hij doet een voorstel voor een kandidaat aan de minister van Buitenlandse Zaken. De minister van Buitenlandse Zaken draagt de kandidaat aan de ministerraad voor. Er is in 2010 een open sollicitatieprocedure geweest. Drs. G.M. de Vries is gekozen als lid.

De minister benoemt, o.g.v. de Wet op het Financieel Toezicht, de leden van de directie van DNB en het bestuur van de AFM.

De bewindvoerders voor de Nederlandse kiesgroep bij het IMF en de Wereldbank worden voorgedragen door het Koninkrijk der Nederlanden. Selectie gebeurt door Financiën in samenwerking met respectievelijk DNB en BuZa. Afwisselend wordt bij het IMF door Financiën en door DNB een kandidaat voorgedragen, bij de Wereldbank afwisselend door Financiën en door BuZa. Genomineerde kandidaten dienen vervolgens door de kiesgroeplanden gekozen te worden.

Verkiezing is voor een periode van in ieder geval twee jaar, het streven is om een bewindvoerder voor twee periodes te benoemen.

De benoeming van de Nederlandse bewindvoerder bij de EBRD gebeurt na voordracht door Financiën, waarbij BuZa wordt geraadpleegd. De plaatsvervanger wordt aangewezen door BuZa, waarbij Financiën wordt geraadpleegd. Sinds voorjaar 2010 is [redacted] (Financiën) de Nederlandse bewindvoerder bij de EBRD, de termijn is vier jaar.

De benoeming van de Nederlandse bewindvoerder bij de EIB gebeurt ook na voordracht door Financiën, maar zonder raadpleging van andere ministeries. Daarnaast draagt Financiën - afwisselend met België - unilateraal een managementlid (president of vicepresident) óf een plaatsvervangende bewindvoerder voor. Sinds mei 2011 is [redacted] (Financiën) de Nederlandse bewindvoerder bij de EIB.
Naast de voordracht voor verkiezing van de Nederlandse bewindvoeders heeft Financiën ook invloed op de benoeming van de Managing Director/ president van bovengenoemde instellingen via de Nederlandse bewindvoerder die zijn stem bepaald aan de hand van de voorkeuren van de landen in zijn kiesgroep, waaronder Nederland. Overigens gaat hier internationaal (informeel) politieke afstemming aan vooraf. Begin juli 2011 is aldus Christine Lagarde als MD van het IMF gestart.

Daarnaast heeft de minister van Financiën onder andere invloed op benoemingen middels zijn zitting in de Ecofin Raad. Hier wordt bijvoorbeeld besloten over benoemingen zoals bestuursleden van de ECB.

Ten slotte benoemt de minister van Financiën als aandeelhouder, en op voordracht van de raad van commissarissen, de commissarissen en, in de meeste gevallen, de leden van de raden van bestuur van de staatsdeelnemingen. Dit is een privaatrechtelijke bevoegdheid die wordt beheerst door de bepalingen uit het vennootschapsrecht.

3 Overleggremia en voorbereiding

3.1 Binnenland

3.1.1 Kabinetsberaden en overleggen

Ministerraad en onderraden
De ministerraad beraadslaagt en besluit over de aangelegenheden inzake het algemeen regeringsbeleid. De minister van Financiën heeft een bijzondere positie uit hoofde van zijn verantwoordelijkheid voor het algemene financiële beleid en voor een doelmatig beheer van 's Rijks gelden. De ministerraad (MR) vergadert in de regel eens per week, op vrijdag. Een keer in de maand vindt voorafgaand aan de reguliere MR de Rijksministerraad (RMR) plaats, waarin ook de gevolmachtigde minister van Aruba en de Nederlandse Antillen.
Uit een oogpunt van taakverdeling en efficiënte besluitvorming heeft het vorige kabinet besloten om voorstellen waarover de ministerraad dient te besluiten eerst voor te leggen aan een onderraad van de ministerraad. Er is een dekkend stelsel van onderraden. Dit betekent, dat de verschillende onderraden het gehele terrein van rijksbeleid bestrijken. De vergaderingen van de onderraden vinden plaats op dinsdagochtend.
Alle ministerraad- en onderraadstukken worden binnen het ministerie door het secretariaat van de minister uitgezet bij verschillende beleidsdirecties (standaard bij IRF, DGFZ en BJZ en afhankelijk van het onderwerp ook bij de overige beleidsdirecties). Als een beleidsdirectie van oordeel is dat de minister niet – zondermeer – met het in het ministerraadstuk gedane voorstel akkoord zou moeten gaan, wordt hij daarvan op de hoogte gesteld via een adviesnotitie bij het betreffende Ministerraadsstuk. Op woensdagavond krijgt de minister alle ministerraadsstukken en eventuele daarbij horende adviesnotities van Financiën in zijn 'tas'. Voor hamerstukken worden in beginsel geen adviesnotities geschreven. De adviezen worden door Bureau Bestuursondersteuning verwerkt in een geannoteerde agenda voor de minister, deze wordt bij de set ministerraadsstukken gevoegd. De donderdag voorafgaand aan de ministerraad vindt om 17.00 uur de ministerstaf plaats. Tijdens de ministerstaf wordt ook de ministerraad doorgesproken. In de map met ministerraadsstukken bevinden zich eventueel ook adviesnotities ten behoeve van gesprekken die tussen bewindspersonen 'en marge' van de ministerraad plaatsvinden.
Op ambtelijk niveau wordt de ministerraad besproken op woensdag tijdens het SGO en op donderdag op het ministerie van Algemene Zaken door vertegenwoordigers van de Bureaus SG. Hiervan vindt eveneens een terugkoppeling plaats richting de ambtelijke organisatie en dit kan aanleiding vormen voor aanvullende voorbereiding ten behoeve van de advisering van de minister.
Adviesnotities met betrekking tot de onderraden worden op vrijdagavond aan de minister meegegeven. In onderstaande tabel een overzicht van de onderraden en ministeriële commissies en de directie die de ondersteuning en advisering voor de minister binnen het ministerie coördineert. Bij de onderraden wordt de minister vergezeld door een ambtenaar.

REZIM	Raad voor Economische Zaken, Infrastructuur en Milieu
RWIZO	Raad voor Werk, Inkomen, Zorg en Onderwijs
RIV	Raad voor Inlichtingen en Veiligheidsdiensten
RBJ	Raad voor Bestuur en Justitie
RKR	Raad voor Koninkrijksrelaties
Politieke Vierhoek	
MCEU	Ministeriële Commissie EU
MCVPB	Ministeriële Commissie Vernieuwing Publieke Belangen
MCD	Ministeriële Commissie Decentralisaties
MCO	Ministeriële Commissie Omgevingsrecht
MCNSS	Ministeriële Commissie Nuclear Security Summit
MC Fraude	Ministeriële Commissie Aanpak Fraude
MKSO	Ministeriële Kerngroep Speciale Operaties

De minister is lid van alle bovenstaande onderraden met uitzondering van de RIV en de MKSO. Er is een vervangingsregeling voor de ministerraad. Deze regeling bepaalt dat wanneer de minister van Financiën verhinderd is, de staatssecretaris van Financiën als vervanger optreedt. Mochten beide bewindspersonen verhinderd zijn, dan neemt de minister van Economische Zaken de zaken van Financiën waar. De minister van EZ is ook in formele zin minister ad interim voor Financiën. Bij afwezigheid van de minister van EZ is de minister-president minister van Financiën ad interim. De minister van Financiën is op zijn beurt weer ad interim voor de minister van EZ indien beide bewindspersonen van EZ verhinderd zijn. Ministerraadadviezen van EZ worden in dat geval opgenomen in de set van ministerraadsstukken en door BBO ook verwerkt in de geannoteerde agenda. Overigens zal de minister ad interim in de praktijk slechts de minister vervangen bij zwaarwegende afspraken, zoals overleggen in de Eerste Kamer en Tweede Kamer en bij officiële buitenlandse reizen.

Vierhoek
In de politieke vierhoek komen de minister-president, de minister van Financiën, de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de minister van EZ bijeen. De vierhoek wordt voorgezeten door de minister-president. Voorafgaand aan de politieke vierhoek vindt er een ambtelijke vierhoek plaats waarbij de ambtelijke leiding van de vier departementen de politieke vierhoek 'voorbespreken'. In het voorjaar wordt de besluitvorming aan de uitgavenkant vormgegeven door de bilateralen tussen de minister van Financiën en het vakdepartement. In augustus vindt de besluitvorming aan de inkomstenkant plaats door deze te bespreken in de vierhoek. Daarnaast worden gedurende het jaar verschillende vierhoeken gepland over financieel-economische onderwerpen. De vierhoek heeft officieel geen bevoegdheid tot het nemen van besluiten. Voorstellen moeten na bespreking in de vierhoek nog langs de ministerraad.

3.1.2 Staven op het ministerie van Financiën

Wekelijkse ministerstaf
Tijdens de wekelijkse ministerstaf praten de bewindspersonen met de bestuursraad. Daarbij zijn ook de politiek assistenten en een bestuurlijk adviseur aanwezig. Tijdens de ministerstaf wordt de ministerraad voorbesproken en wordt er gesproken over actuele dossiers en andere dossiers die afstemming behoeven.

Terugkoppeling ministerraad
Op vrijdag koppelt de minister terug uit de ministerraad.

Fiscale staf
Indien gewenst kan de staatssecretaris het instrument van een vaste periodieke fiscale staf inroepen. In de fiscale staf kan met de staatssecretaris overlegd worden over de agenda en de actualiteit op het gebied van fiscaal beleid, wetgeving en uitvoering. Ook kunnen er niet-inhoudelijke besprekingen van fiscale dossiers plaatsvinden. Inhoudelijke besprekingen vinden normaliter plaats per onderwerp met de desbetreffende deskundigen en auteurs. De deelname aan de fiscale staf kan nader worden ingevuld.

Thematische ministerstaf
Gemiddeld eens in de twee maanden vond een thematische ministerstaf plaats. Het doel van de thematische ministerstaven is om met de minister en ambtelijk top dieper in te gaan op een inhoudelijk onderwerp, dat op de – politieke – agenda staat of daarop naar verwachting komt te staan. Los van deze ministerstaven zijn er ook presentaties over nieuwe rapporten van bijvoorbeeld CPB, WRR, SCP. Voor de thematische ministerstaven worden de leden van de wekelijkse ministerstaf uitgenodigd. Verder hangt de deelnemerslijst af van het onderwerp; beleidsmedewerkers verantwoordelijk voor het onderwerp nemen ook deel. Ter voorbereiding van een thematische ministerstaf wordt een achtergrondnotitie geschreven. Veelal wordt er een presentatie verzorgd door een medewerker of een externe deskundige en wordt gewerkt met één of twee discussianten.

3.1.3 Wekelijkse lunch met de president van De Nederlandsche Bank

Op woensdag lunchen de minister van Financiën en de president van De Nederlandsche Bank. Namens Financiën is de Thesaurier-generaal aanwezig. De directie Financiële Markten bereidt (indien nodig) e.e.a. voor.

3.1.4 Parlementaire contacten

Bewindspersonen
De belangrijkste parlementaire momenten voor de minister van Financiën zijn uiteraard Prinsjesdag, de Algemene Politieke Beschouwingen en Algemene Financiële Beschouwingen, de Verantwoordingsdag en behandeling van de voor- en najaarsnota. Daarnaast kunnen de bewindslieden van Financiën naar het parlement worden geroepen voor algemene overleggen, wetgevingsoverleggen, notaoverleggen, interpellatiedebatten en het vragenuurtje. Tijdens deze parlementaire overleggen en debatten worden bewindspersonen ondersteund en voorbereid door de dossierhouder van het betreffende geagendeerde onderwerp. Daarnaast worden bewindspersonen vergezeld door een woordvoerder.

Ambtenaren
Ieder verzoek van een Kamerlid (Eerste of Tweede Kamer) om verstrekking van (technische) informatie - en andere (vergelijkbare) verzoeken, zoals om technische bijstand - dient via de SG te verlopen, voordat deze verstrekt wordt. Als direct te benaderen contactpersonen voor Kamerleden zijn twee ambtenaren binnen Financiën aangewezen. Vanuit IRF/BBV [redacted] (begrotingsaangelenheden) en vanuit Bureau Bestuursondersteuning [redacted] (overige verzoeken).

Alleen informatie waarvan vaststaat dat deze reeds openbaar is (bijv. terug te vinden in eerdere Kamerstukken), mag zonder tussenkomst van de SG worden verstrekt.

De SG kan instemmen of niet en kan besluiten om het verzoek (vooraf) aan de minister voor te leggen. De minister is immers uiteindelijk beslissingsbevoegd waar het gaat om het verstrekken van niet-openbare informatie. De SG weegt in de praktijk of er aanleiding is om een individueel verzoek aan de minister voor te leggen. Dat gebeurt dus niet rechtstreeks.

De betrokken beleidsdirectie brengt hierbij beknopt advies uit en informeert in een vroege fase de politiek assistent, gezien mogelijke politieke gevoeligheden. Deze kan hierbij ook advies uitbrengen, maar heeft geen zelfstandige beslissingsbevoegdheid. De politiek assistent kan uiteraard zelf ook pro-actief met betrokken directies contact opnemen om te wijzen op mogelijke politieke risico's bij (komende) verzoeken om informatieverstrekking.

Een verzoek om verstrekking van (technische) informatie kan o.a. gedaan worden via telefoon, per e-mail, schriftelijk of en marge van een Kamerdebat. Dit betekent geenszins dat direct of via hetzelfde medium gereageerd dient te worden.

Bovenstaande neemt niet weg dat het uitgangspunt blijft, zoals verwoord in de in 2008 door minister Ter Horst verzonden brief die het huidige kabinet ook als leidend beschouwt, dat het kabinet een "welwillende en zakelijke beoordeling" voorstaat bij verzoeken om feitelijke informatie, met inachtneming van de wettelijke geheimhoudingsplichten. Hierbij dient echter altijd oog te zijn voor de ministeriële verantwoordelijkheid.

Waar het gaat om advisering, inhoudelijke gedachtewisseling of het antwoord op beleidsmatige vragen, is altijd voorafgaande toestemming van de minister nodig. In de regel dient ook door de minister zelf informatie over beleidsmatige aspecten te worden verstrekt, dus niet door ambtenaren.

Bureau Bestuursondersteuning is contactpunt voor eventuele vragen omtrent de procedure externe contacten.

3.2 Buitenland

3.2.1 Ecofin Raad en Eurogroep

Dit is de Raadsformatie in de EU van ministers van Financiën en/of Economie. De Ecofin Raad wordt voorafgegaan door een vergadering van de Eurogroep. Onderwerpen die regelmatig aan de orde komen in de Ecofin Raad zijn de economische situatie, de implementatie van het Stabiliteits- en Groeipact, het

Europees Semester, fiscale aangelegenheden en financiële regelgeving (waaronder regelgeving voortvloeiend uit de Bankenunie). De staatssecretaris van Financiën is aanwezig bij de Ecofin wanneer er fiscale aangelegenheden op de agenda staan. In de Eurogroep wordt ondermeer gesproken over de implementatie van het Europees Semester, Stabiliteits- en Groeipact, de toetreding tot het eurogebied, de monitoring van de landen met een leningenprogramma; Griekenland, Portugal en Cyprus en de landen die een leningenprogramma hebben afgerond; Spanje en Ierland. De vergadering vindt maandelijks plaats in Brussel of Luxemburg (juni en oktober). Tweemaal per jaar (april en september) komt de Ecofin Raad informeel bijeen in de lidstaat die het Voorzitterschap bekleedt. Voor een informele Ecofin worden tevens de nationale centrale bankpresidenten uitgenodigd. Naast de ministers van Financiën van de lidstaten zijn ook de Commissie, het Raadssecretariaat en de ECB in de Ecofin Raad vertegenwoordigd. In de Eurogroep zijn naast de 18 ministers van Financiën van de eurolidstaten, de Commissaris voor Economische en Monetaire Zaken (Olli Rehn, Finland) en de ECB President of een ander bestuurslid aanwezig. Ook is het IMF vaak vertegenwoordigd als er gesproken wordt over de landen met een leningenprogramma of over de monitoring van het eurogebied. De Nederlandse minister van Financiën is sinds januari 2012 voorzitter van de Eurogroep. Zolang Nederland voorzitter is – in principe tot medio 2015 - , bekleedt de staatssecretaris van Financiën de Nederlandse stoel in de Eurogroep.

3.2.2 Europese Raad

De Europese Raad bestaat uit de regeringsleiders van de 28 lidstaten van de Europese Unie, zijn voorzitter en de voorzitter van de Europese Commissie. De Europese Raad komt minstens vier keer per jaar bijeen om de algemene politieke beleidslijnen en prioriteiten vast te stellen en impulsen te geven voor de ontwikkeling van de EU. Namens Nederland is de minister-president aanwezig.

3.2.3 IMFC (International and Monetary Financial Committee van het IMF) en DC (Development Committee)

Het *International Monetary and Financial Committee* (IMFC) en het *Development Committee* (DC) zijn de belangrijkste beleidsbepalende organen van respectievelijk het IMF en de Wereldbank. Op de agenda staan onderwerpen die op dat moment spelen bij de instellingen. Er wordt twee keer per jaar vergaderd (doorgaans een Voorjaarsvergadering in april en een Najaarsvergadering in september/oktober).

Bij het IMFC zijn de ministers van Financiën van 24 landen aanwezig die een kiesgroep aanvoeren (waaronder Nederland) in het bestuur van het IMF. De huidige voorzitter is de minister van Financiën uit Singapore, dhr. Tharman. Het DC bestaat uit ministers van Financiën of ministers van Ontwikkelingssamenwerking. Namens de Nederlandse kiesgroep neemt de Nederlandse staatsecretaris van Buitenlandse Zaken deel aan het DC.

Lidmaatschap van het IMFC en het DC correspondeert niet (noodzakelijkerwijs) met het gouverneurschap bij beide instellingen. In Nederland is de [redacted] gouverneur voor het IMF; en de Thesaurier-generaal plaatsvervangend gouverneur bij het IMF; de minister van Financiën gouverneur bij de Wereldbank; de staatsecretaris van Buitenlandse Zaken de plaatsvervangend gouverneur bij de Wereldbank.

3.2.4 Kiesgroepoverleg op locatie

Dit is een bijeenkomst met IMF/Wereld Bank kiesgroeplanden behorend tot de Nederlandse kiesgroep (Armenië, Bosnië-Herzegovina, Bulgarije, Cyprus, Georgië, Israël, Kroatië, FYR Macedonië, Moldavië, Oekraïne, Roemenië en Montenegro behoren tot deze kiesgroep) Op de agenda staan onderwerpen die op dat moment spelen bij het IMF en bij de Wereldbank. Dit overleg vindt één keer per jaar plaats (weekend in een kiesgroepland). Alle kiesgroeplanden van de Nederlandse kiesgroep zijn aanwezig.

3.2.5 Overige internationale vergaderingen

- Jaarvergadering EBRD (European Bank for Reconstruction and Development): 2 dagen, in het voorjaar, locatie elk jaar anders.
- Jaarvergadering EIB (European Investment Bank); halve dag, gecombineerd met Ecofin in juni, in Luxemburg.
- Vergaderingen van de ESM Board of Governors; voorgezeten door de voorzitter van de Eurogroep, de Nederlandse minister van Financiën. De Nederlandse stoel wordt ingenomen door de Nederlandse minister van Financiën of zijn alternate, de Thesaurier-Generaal.
- ASEM (Finance ministers meeting): bijeenkomst ministers van Financiën van de ASEM (Asea-Europe Meeting) landen, doorgaans om het jaar, 2 dagen, tijd en locatie afhankelijk van het voorzitterschap.

3.2.6 Bilaterale bezoeken

Bilaterale bezoeken kunnen zowel plaatsvinden op uitnodiging van het te bezoeken land als op eigen initiatief. Vaak gaat het om het bestendigen van goede relaties met dat land (o.m. vanuit hoedanigheid Eurogroep voorzitter) en/of het ondertekenen van een bilateraal verdrag. Er kunnen ook afspraken worden gemaakt voor technische assistentie, waarbij Nederland expertise deelt met andere landen (met IMF/WB/EBRD Kiesgroeplanden, (Potentiële) Kandidaat EU-lidstaten, en huidige en voormalige Rijksdelen van het Koninkrijk der Nederlanden).